

Kohézna politika EÚ v území BSK: analýza programových období 2007-2013 a 2014-2020 a budúcnosť kohéznej politiky EÚ po roku 2020

1. Programové obdobie 2007-2013

- **Subjekty BSK mohli v predchádzajúcom programovom období čerpať z operačných programov:**
 - OP Bratislavský kraj (112 mil. EUR),
 - OP Vzdelávanie (20,5 mil. EUR),
 - OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia (20,6 mil. EUR),
 - OP Veda a výskum (375,4 mil. EUR),
- **Subjekty BSK sa mohli uchádzať o podporu aj z ďalších operačných programov, kde však bola alokácia určená pre celé územie SR:**
 - OP Doprava (2,74 mld. EUR),
 - OP Životné prostredie (2,1 mld. EUR),
 - OP Informatizácia spoločnosti (1 168,4 mld. EUR),
- **Samostatným režimom sa riadili projekty:**
 - Program rozvoja vidieka (112,1 mil. EUR),
 - Cezhraničné spolupráce (za Interreg VA SK-HU a SK-AT približne 270,8 mil. EUR),
 - *Rybné hospodárstvo (1 mil. EUR z EFF).*

Reálne čerpanie k 31.12.2016

- Celkové vyčerpané finančné prostriedky za Bratislavský samosprávny kraj zo všetkých OP (okrem PRV a iné) predstavujú približne **1,15 miliardy EUR**, čo predstavuje **12 %** vyčerpaných finančných prostriedkov za celú Slovenskú republiku.

Operačný program	Vyčerpané prostriedky
OP Informatizácia spoločnosti	136 000 622,22
OP Výskum a vývoj	398 590 764,85
OP Vzdelávanie	19 555 200,15
OP Životné prostredie	140 028 798,95
OP Bratislavský kraj	111 475 999,07
OP Doprava	321 666 324,69
OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia	20 555 564,30
SPOLU	1 147 873 274,23

Zdroj: <http://www.nsrr.sk/cerpanie/>, stav k 31.12.2016

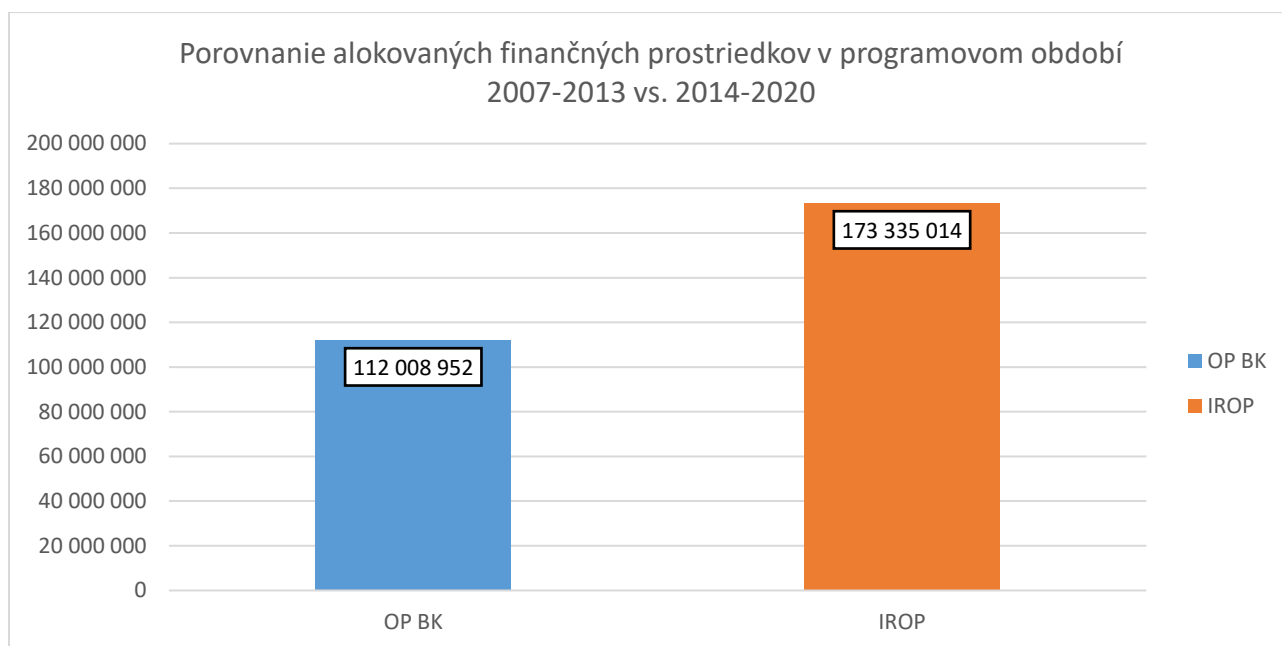
2. Programové obdobie 2014-2020

- **Subjekty BSK môžu v tomto programovom období čerpať z operačných programov:**
 - Integrovaný regionálny operačný program (173,34 mil. EUR),
 - OP Ľudské zdroje (114,56 mil. EUR),
 - OP Výskum a inovácie (354,28 mil. EUR),
 - OP Efektívna verejná správa (18,93 mil. EUR),
- **Subjekty BSK sa môžu uchádzať o podporu aj z ďalších operačných programov, kde však je alokácia určená pre celé územie SR:**
 - OP Integrovaná infraštruktúra (2,714 mld. EUR),

- OP Kvalita životného prostredia (2,301 mld. EUR).
- **Samostatným režimom sa riadia programy:**
 - Program rozvoj vidieka (približne 65 mil. EUR),
 - Európska územná spolupráca (za Interreg VA SK-HU, SK-AT a SK- CZ približne 283,3 mil. EUR),
 - *Technická pomoc (159,1 mil. EUR – ERDF),*
 - *Rybné hospodárstvo (15,8 mil. EUR – EFNRH).*

3. Porovnanie OPBK a IROP

- V programovom období **2007-2013** bolo v rámci OP BK alokovaných **112 008 952 EUR**, pričom v programovom období **2014-2020** z OP Integrovaný regionálny operačný program bolo alokovaných celkom **173 335 014 EUR**.

Zdroj: IROP a OP BK

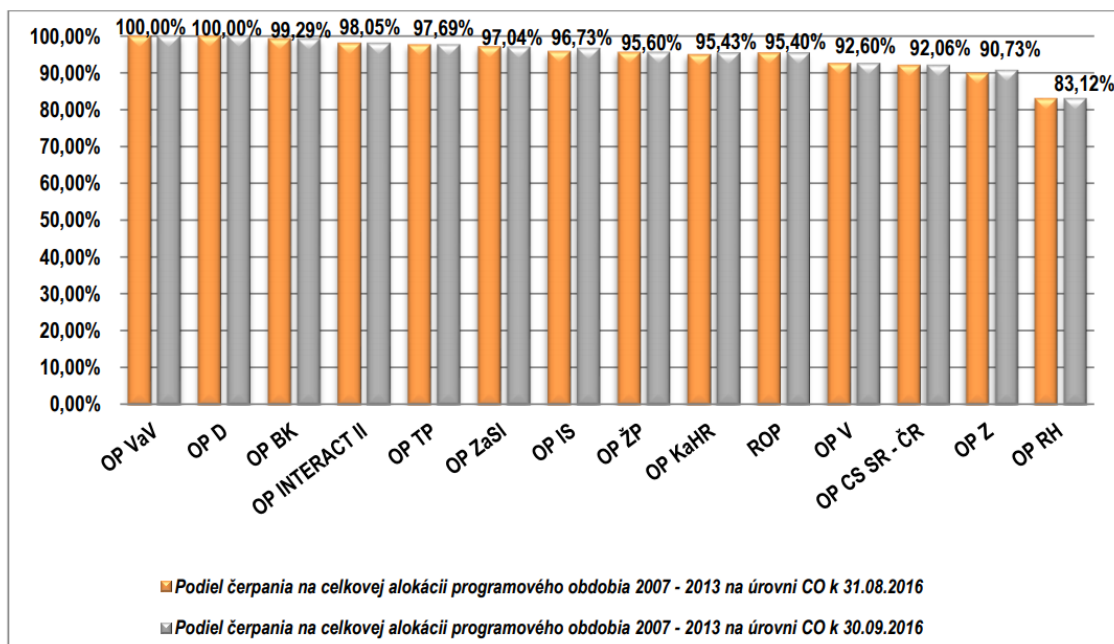
3.1. OP Bratislavský kraj (OP BK)

- **Riadiaci orgán** pre Operačný program Bratislavský kraj bolo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
- **Sprostredkovateľský orgán pre OP BK (SO/RO pre OP BK) bol BSK,**
- **Globálny cieľ** operačného programu v programovom období 2007 – 2013 bolo posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu rozvojom vedomostnej ekonomiky a budovaním regiónu atraktívneho pre život,
- **Celková alokácia** na program bola so spolufinancovaním celkom **112 008 952 EUR**,
- V rámci programu OP BK bola najväčšia čiastka vyčlenená na tematiku regenerácie sídiel (33,44 mil. EUR), na malé a stredné podniky (28,7 mil. EUR) a na Integrovaný dopravný systém (12,7 mil. EUR).

Projekty v BSK z OP BK v programovom období 2007-2013

- Z OP BK sa v kraji zrealizovalo spolu **446** projektov v celkovej sume **111,5 mil. EUR**,
- **S úspešnosťou čerpania 99,23% skončil OP BK na tret'om mieste zo 14 operačných programov v programovom období 2007-2013,**
- V rámci OPBK boli terajším Úradom vládneho auditu prijímateľom udelené aj **korekcie**, pričom **najvyššia bola vo výške 325 428 EUR na celý projekt Hlavného mesta SR Bratislava na predajné automaty lístkov MHD.**

Graf č. 1: Porovnanie čerpania celkovej alokácie 2007 - 2013 (zdroj EÚ) za sledované OP k 31.08.2016 a k 30.09.2016

Zdroj: MF SR

V rámci OP BK bolo možné realizovať projekty v oblastiach:

- **1.1 Regenerácia sídiel** (cca 32 mil. EUR)
 - revitalizácia verejných priestranstiev - podporených 73 projektov,
 - v regióne sa tiež vybudovali 4 náučné chodníky a 7 cyklotrás,
- **1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava** (cca 22 mil. EUR)
 - prestupné terminály, investície do integrovaného dopravného systému,
 - vybudované nové prestupné terminály v mestách Senec a Pezinok, kde sa spája železničná, medzimestská, osobná a cyklodoprava,
 - v Bratislave bolo podporených 7 projektov integrovanej dopravy čím sa zriadil jednotný tarifný systém a vybudovali sa nové úseky trolejbusových tratí.
- **2.1 Inovácie a technologické transfery** (cca 24 mil. EUR)
 - investície do inovatívnych technológií, investície do zvyšovania energetickej efektívnosti bytových domov a ich komplexná obnova,
 - až 200 podnikateľov a 128 podnikov vylepšilo svoje informačno-komunikačné zázemie.
- **2.2 Informatizácia spoločnosti** (cca 20 mil. EUR)
 - elektronizácia služieb Bratislavského samosprávneho kraja ako aj mesta Bratislava.

ISRMO - Integrované stratégie mestských oblastí

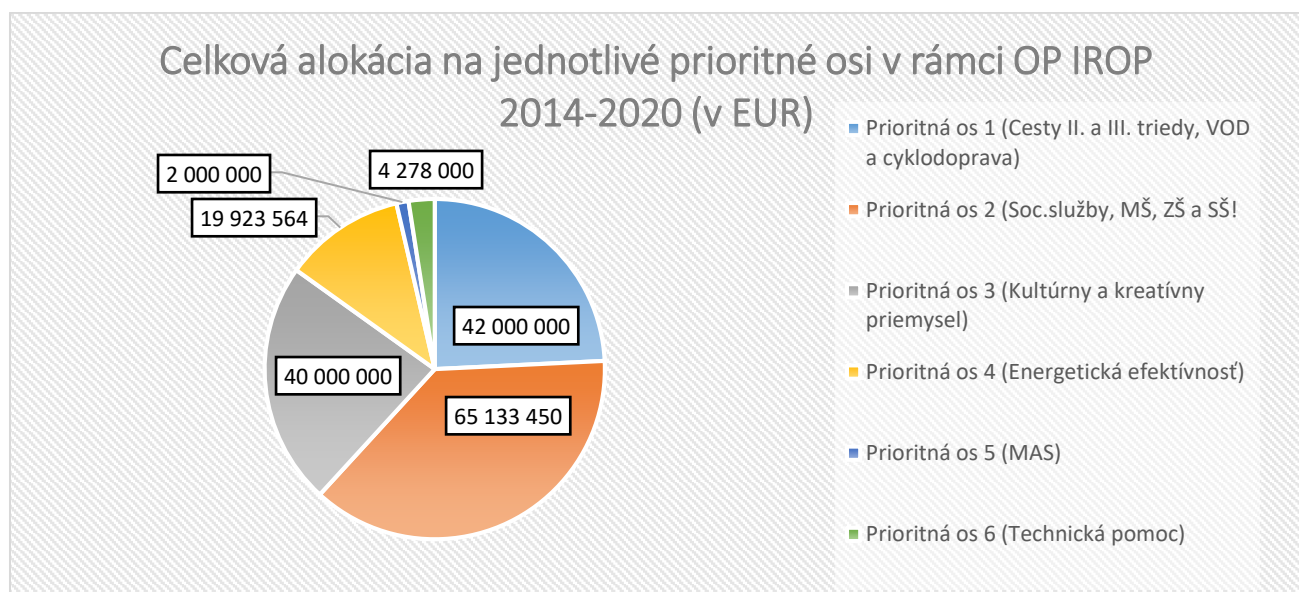
- Prvý príklad integrovaných investícií v území,
- Úspešné boli MČ Bratislava - Vrakuňa, Rača a Nové mesto spolu s okresnými mestami Pezinok, Senec a Malacky,
- Integrované stratégie v kraji obnovili 10 základných a 12 materských škôl, vybudovali sa dva denné stacionáre pre seniorov, jedno komunitné centrum a zrevitalizovalo sa 8 verejných priestranstiev.

3.2 Integrovaný regionálny operačný program

- Riadiaci orgán pre IROP je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
- Sprostredkovateľský orgán pre IROP (SO pre IROP BSK),
- Celková alokácia na program po technickej zmene obálky v BSK je celkovo **173 335 014 EUR**.

Rozdelenie finančných prostriedkov v rámci oblastí podpory v jednotlivých špecifických cieľoch:

Oblasť	Suma (v EUR)
1.1. Cesty II. a III. triedy	16
1.2.1 IDS terminály	17
1.2.2 Cyklodoprava	9
2.1.1 Deinštitucionalizácia sociálnych služieb	21, 83
2.2.1 MŠ (Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí MŠ)	16
2.2.2 ZŠ (Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov ZŠ)	8
2.2.3 SŠ (Zvýšenie počtu žiakov SOŠ na praktickom vyučovaní, COVP - 4 podané, 2 v príprave)	18
3. KKP (Vytvorenie prostredia pre rozvoj KKP, udržateľná zamestnanosť a tvorba miest v KKP- Cvernovka)	40
4. Energetická efektívnosť (Zvýšenie energetickej efektívnosti bytových domov)	19,92
5. MAS (zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií, zlepšenie udržateľných vzťahov vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach)	2
6. Technická pomoc	5,59
SPOLU	173,34 mil. EUR

- Bratislavský samosprávny kraj bol na čerpanie financií z IROP pripravený už v roku 2013, aj vďaka spracovaným strategickým dokumentom ako:
 - PHSR BSK 2014 – 2020,
 - Územný plán regiónu Bratislavského samosprávneho kraja,
 - Regionálna inovačná stratégia Bratislavského samosprávneho kraja,
 - Konceptia územného rozvoja cyklotrás.
- BSK taktiež presadil **dvojkolový výber projektov**, nie dopytový, čím sa šetria finančné prostriedky obciam, ktoré nemusia spracovávať projektové dokumentácie pokiaľ nie je zaručený finančný príspevok,
- Na základe intenzívnych rokovaní s partnermi z územia boli **vybrané priority z priorit**, ktoré budú prioritne realizované.

- **RADA PARTNERSTVA**

- Dôležitým nástrojom implementácie IROP na území Bratislavského kraja,
- Zoskupenie kľúčových sociálno-ekonomických partnerov, na úrovni Bratislavského kraja a vo veciach udržateľného mestského rozvoja na úrovni funkčnej oblasti hlavného mesta SR Bratislavy,
- Na základe dohody partnerov v Rade Partnerstva sa nebude podporovať každý projekt, ale investície pôjdu podľa reálnej potreby územia.

Podané projekty v BSK z IROP v programovom období 2014-2020

PO 1 Bezpečná a ekologická doprava

Cesty

- schválený projekt **Rekonštrukcia cesty III/1113 Rohožník – Malacky vo výške 7 859 755,69 EUR z toho 3 929 877,85 EUR z ERDF.**

Verejná osobná doprava (Dopravné terminály a plány udržateľnej mobility)

- **3 predložené projekty** zamerané na vybudovanie dopravných terminálov priamo na železničných staniách,
 - **Prestupný dopravný terminál Svätý Jur schválený (691 732 EUR),**
 - Dopravné terminály v obci Šenkvice a Bernolákove sú v hodnotení,
 - V príprave sú dopravné terminály v Malackách a Plaveckom Štvrtku.
- **2 projekty schválené - Plán udržateľnej mobility (402 600 EUR), Informatizácia MHD v Bratislave (1,879 mil. EUR)**

Cyklotrasy

- **6 predložených projektov** na cyklotrasy v sume **2,54 mil. EUR,**
- Projekty v odbornom hodnotení,
- V príprave cca **17 nových cyklotrás,** ktorých financovanie sa plánuje z IROP (Pezinok - Viničné-Slovenský Grob - Chorvátsky Grob, Tomášov - Vlky - Nová Dedinka - Veľký Biel, Cyklotrasa Ihličná - ŽST Vrakuňa, ŽST Vrakuňa - ŽST P. Biskupice).

PO 2 Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Deinštitucionalizácia a transformácia (sociálne služby)

- v príprave Žiadosť o nenávratný finančný príspevok pre DSS a ZPS Rača a DSS a ZPB Merema v hodnote **7,62 mil. EUR.**

Materské školy

- **33 predložených projektov** na zvýšenie kapacity materských škôl v sume **15,6 mil. EUR,**
- Schválených zatiaľ celkom **18 projektov** navýšenia kapacít v MŠ v rámci BSK vo výške **8,5 mil. EUR.**

Základné školy

- **58 predložených projektov** na vybudovanie odborných učební v základných školách v sume **6,4 mil. EUR,**
- Projekty v súčasnosti v hodnotení.

Stredné školy

- **7 predložených projektov** na stredné školy v sume približne **14,8 mil. EUR** na Centrá odborného vzdelávania a prípravy (za BSK 4 COVP- Hlinícka, Ivanka pri Dunaji, Farského, Ivanská cesta),
- v súčasnosti v odbornom hodnotení,
- v príprave ďalšie 2 žiadosti o NFP pre Centrá odborného vzdelávania (SOŠ polygrafická, Račianska 190, Bratislava a SOŠ chemická, Vlčie hrdlo 50, Bratislava).

4. Cezhraničné programy

Slovenská republika - Rakúsko (SK - AT)

- **2007-2013**
 - Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko 2007-2013,
 - Celková alokácia vo výške **73 438 143 EUR**,
- **2014-2020**
 - Program INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020,
 - Celková alokácia vo výške **89 285 509 EUR**.

Slovenská republika - Maďarsko (SK - HU)

- **2007-2013**
 - Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Maďarsko 2007-2013,
 - Celková alokácia vo výške **196,26 milióna EUR**,
- **2014-2020**
 - Program INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko 2014 – 2020,
 - Celková alokácia vo výške **183,3 milióna EUR**,

Slovenská republika - Česká republika (SK – CZ)

- **2014-2020**
 - Územie Bratislavského kraja je v tomto programovom období oprávnené čerpať finančné prostriedky aj v rámci **Prioritnej osi č.1 Využitie inovačného potenciálu** programu INTERREG V-A Slovenská republika – Česká republika 2014 – 2020,
 - **Subjekty môžu čerpať až do výšky 20% z alokácie podľa podmienok programu**

Schválené projekty

- **SK-HU 2014 – 2020:**
 - **DANUBE BIKE & BOAT** – objav Malý a Mošonský Dunaj na bicykli a na člny – **Rozpočet 2,86 mil. EUR – z toho BSK 220 000 EUR**
 - **SACRA VELO** – sieť cezhraničných cyklistických pútnických cyklotrás v Podunajsku – **Rozpočet 2,87 mil. EUR – z toho BSK 757 800 EUR**.
- **SK-AT 2014 – 2020:**
 - **Kultúrno-kreatívne oživenie tradícií** – projekt adaptácie kaštieľa a záhrady MOS Modra na nové využitie kultúrno-kreatívneho centra – **Rozpočet 3 650 595,99 EUR – z toho BSK 2 615 000 EUR**.

Pripravované projekty v rámci programov SK – AT, SK – HU 2014-2020, SK-CZ 2014-2020:

- **Vybudovanie ekocentra Čunovo** – predpokladaný rozpočet cca. 3 milióny EUR (SK-AT), z toho BSK cca **1,6 mil. EUR**,
- **Vybudovanie cyklotrasy Marchegg** – Vysoká pri Morave – predpokladaný rozpočet cca. 3 milióny EUR (SK-AT), z toho BSK cca **1,5 mil. EUR**,

- **Projekt obnovy genofondu tradičných ovocných druhov** – predpokladaný rozpočet **cca. 750 000 EUR** (SK-AT), BSK je strategický partner
- **Rozvoj dovedností žiakov v prírodovedných a technických oborech** (SK – CZ) vo výške **133 000 EUR**, z toho BSK **6 650 EUR**.

5. Kohézna politika EÚ po roku 2020

5.1. Príprava kohéznej politiky na úrovni EÚ

V súčasnosti sa na európskej úrovni intenzívne diskutuje o ďalšom fungovaní kohéznej politiky (KP) po roku 2020. Tieto diskusie momentálne prebiehajú ruka v ruke so širšími debatami o usporiadaní vzťahov s Veľkou Britániou, podobe viacročného finančného rámca EÚ po roku 2020 a vôbec s reflexným procesom o budúcom smerovaní EÚ, ktorý bol iniciovaný predsedom EK J.C. Junckerom, prijatím tzv. Bielej knihy o budúcnosti Európy. Všetky tieto témy budú mať zásadný vplyv aj na podobu KP po roku 2020.

V súčasnosti sa jednotlivé štáty, regióny, mestá a ďalší aktéri snažia ovplyvniť diskusiu o budúcnosti KP a proces prípravy konkrétnych nariadení EK prostredníctvom rôznych stanovísk a pozičných dokumentov. Priestor na ovplyvnenie procesu prípravy nariadení poskytli aj verejné konzultácie EK, ktoré prebiehali od januára do začiatku marca 2018. EK 2.5.2018 zverejnil návrh **viacročného finančného rámca EÚ po roku 2020**, ktorý rozhodne aj o výške rozpočtu pre KP. Cieľom BSK je presadiť aby podiel KP v rámci rozpočtu zostal po roku 2020 nezmenený oproti súčasnosti. Očakáva sa, že následne v priebehu júna až júla EK zverejní konkrétne **návrhy nariadení** pre KP 2020+, čím sa začnú rozhodujúce negociačné procesy naprieč inštitúciami EÚ. Podľa harmonogramu by mali byť tieto nariadenia oficiálne schválené Radou EÚ a EP ešte pred voľbami do EP, ktoré sa budú konať v máji 2019. Medzi hlavné oblasti, na ktoré sa v súčasnosti sústreďa diskusie v rámci dizajnovania KP 2020+ patrí radikálne zjednodušenie KP (simplifikácia), ex-ante kondicionality, prepojenie KP s európskym semestrom, vzťah medzi KP a finančnými nástrojmi, alokačné kritériá a pod.

5.2. Príprava kohéznej politiky na národnej úrovni

Na národnej úrovni patrí vyjednávanie KP 2020+ pod gesciu **Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (ÚPVII)**, ktorý záujmy SR zastupuje v rámci Rady EÚ. Rovnako Úrad spolupracuje aj s partnermi, predovšetkým v rámci zoskupenia V4+ s cieľom koordinácie pri presadzovaní spoločných záujmov.

BSK už od júna 2016 úzko spolupracoval s ÚPVII v rámci pracovnej skupiny „Partnerstvo pre politiku súdržnosti 2020+“ pri kreovaní **Východiskovej pozície Slovenskej republiky k politike súdržnosti Európskej únie po roku 2020** (sumár materiálu tvorí Príloha č.2), ktorá bola prijatá vládou SR 19.1.2018. V dokumente boli vo veľkej miere reflektované dôležité priority BSK ako zapojenie regiónov do procesu prípravy KP2020+ a definovania prioritných oblastí v duchu princípov viacúrovňového riadenia, posilnenie územného rozmeru v rámci procesu európskeho semestra a zapojenie regiónov, zachovanie KP pre všetky regióny EÚ bez ohľadu na ich ekonomickú klasifikáciu, revízia alokačných kritérií nad rámec HDP na obyv./PKS a doplnenie indikátorov, ktoré budú lepšie reflektovať úroveň sociálneho rozvoja v regiónoch, posilnenie integrovaných územných nástrojov, posilnenie alokácie pre programy cezhraničnej spolupráce atď.

BSK sa zapája aj do diskusií týkajúcich sa plánovaného užšieho prepojenia KP s tzv. procesom európskeho semestra po roku 2020. V tejto oblasti spolupracuje s **Inštitútom finančnej politiky MF SR** s cieľom väčšieho zapojenia regiónov do tohto procesu a posilnenia územného

rozmeru kľúčových dokumentov v rámci európskeho semestra, ktoré budú reflektovať regionálne špecifiká.

5.3. Príprava kohéznej politiky na úrovni BSK

Kohézna politika EÚ (KP) predstavuje jednu z najdôležitejších agend Kancelárie BSK v Bruseli, ktorá sa usiluje aktívne vstupovať do dôležitých rokovaní o jej budúcej podobe. BSK monitoruje vývoj dôležitých diskusií o budúcnosti KP predovšetkým v rámci **Európskeho výboru regiónov, Výboru Európskeho parlamentu pre regionálny rozvoj (REGI)**, ako aj **Rady pre všeobecné záležitosti (GAC)**. Obdobie rokov 2018-2019 bude rozhodujúce z pohľadu nastavenia systému KP po roku 2020 s veľkým dopadom aj na územie BSK.

5.3.1. Partnerstvá, stanoviská a pozičné dokumenty

BSK už od roku 2015 pracuje na vytváraní partnerstiev s regiónmi pri presadzovaní spoločných priorít voči inštitúciám EÚ a rovnako participuje na tvorbe kľúčových stanovísk Európskeho výboru regiónov týkajúcich sa KP.

Vyšehradská skupina (V4)

Jednou z tradičných platforiem spolupráce je **Vyšehradská skupina**, v rámci ktorej BSK už na prelome rokov 2014-2015 inicioval vytvorenie spolupráce vo formáte **hlavných miest a regiónov V4** a v júni 2015 v Bratislave hostil **Vyšehradské fórum hlavných miest a regiónov**, na ktorom bolo prijaté **spoločné vyhlásenie** o zintenzívnení vzájomnej spolupráce v európskych záležitostiach. BSK sa snaží využívať potenciál tejto platformy práve v rámci negociácií týkajúcich sa KP 2020+. Spolupráca v tomto zoskupení prebiehala aj počas roka 2017, čo sa v praktickej podobe prejavilo organizáciou koordinačných stretnutí a predkladaním spoločných pozmeňovacích návrhov k stanoviskám EVR. Z iniciatívy BSK bol členom vlád V4 zodpovedných za kohéznú politiku zaslaný „**otvorený list**“ požadujúci reflektovanie postavenia **metropolitných regiónov** a ich špecifických výziev v rámci negociácií o KP 2020+.

Spolupráca v rámci V4 prebiehala aj na expertnej úrovni. Kancelária BSK v máji zorganizovala expertný workshop „**V4 Talks**“ za účasti zástupcov hlavných miest a regiónov V4, zástupcov EK a EVR. Počas workshopu boli zástupcom DG Regio artikulované očakávania a priority hlavných miest a regiónov.

Iniciatíva Dolného Rakúska za zachovanie silnej KP (Cohesion4Regions)

Dolné Rakúsko bolo už pri kreovaní súčasného programového obdobia lídrom v rámci lobingu za zachovanie KP aj pre regióny, ktoré sú klasifikované ako „viac rozvinuté“. Koncom roka 2016 vtedajší hajtman **E. Pröll** inicioval vypracovanie politickej deklarácie „*A Strong Renewed Regional Policy For All Regions Post 2020*“ vyzývajúcej za zachovanie silnej KP pre všetky regióny. Deklarácia, ku ktorej pristúpilo viac ako 330 signatárov, bola slávnostne odovzdaná komisárke pre regionálnu politiku **Corine Cretu**, predsedníčke Výboru pre regionálny rozvoj EP **Iskre Mihaylovej**, predsedovi EVR **Markku Markkulovi** a stálemu predstaviteľovi SR pri EÚ **Petrovi Javorčíkovi**. BSK sa pripojil k tejto iniciatíve a v priebehu roka 2017 sa zúčastňoval nadväzných koordinačných stretnutí iniciovaných Dolným Rakúskom za účelom ďalšej podpory politických priorít definovaných v spoločnej deklarácii. Na prelome rokov 2017-2018 BSK participoval na príprave nadväzného pozičného dokumentu tejto skupiny reagujúceho na aktuálny vývoj diskusií o KP 2020+, ktorý bol 22.1.2018 predstavený predsedovi EK **J.C. Junckerovi**.

Lobing v rámci Sieť hlavných miest a regiónov

BSK patrí medzi lídrov v rámci tzv. **Siete hlavných miest a regiónov (CCRN)** fungujúcej v Bruseli. V rámci tejto platformy BSK participoval na príprave **spoločného pozičného dokumentu** „*For a strong Cohesion policy post-2020 supporting EU capital cities and regions and their citizens*“, ktorý bol prijatý v júni 2017. Dokument upozorňuje predovšetkým na **výzvy metropolitných regiónov**, ktorých riešenie si vyžaduje participáciu na programoch financovaných z EŠIF aj po roku 2020. Zdôrazňuje, že regióny hlavných miest patria na jednej strane k motorom hospodárskeho rastu a tvorby pracovných miest, k centram kde sa koncentrujú inovácie a ľudský kapitál, no na druhej strane čelia špecifickým výzvam v oblastiach ako kvalita životného prostredia, doprava, či sociálna inklúzia. Odkazuje tiež na nevyhnutnosť zjednodušenia KP, garancie územného prístupu pri implementácii KP či posilnenie európskej územnej spolupráce. V rámci tohto zoskupenia BSK vyvíja aktivity (workshopy, bilaterálne stretnutia, koordinácia pri verejných konzultáciách) aj smerom k Európskej komisii za účelom obhajoby priorít CCRN a demonštrácie pridanej hodnoty investovania zdrojov z EŠIF do týchto regiónov.

Európsky výbor regiónov

Európsky výbor regiónov (EVR) predstavuje najlepšiu platformu prostredníctvom ktorej môžu regióny, mestá a obce ovplyvňovať legislatívne procesy EÚ, ktoré majú priamy dopad na regionálnu a miestnu úroveň. V rámci EVR BSK participuje na príprave stanovísk, rezolúcií a zapája sa do ďalších iniciatív s cieľom presadiť priority BSK vo vzťahu ku KP 2020+.

Prehľad najdôležitejších dokumentov EVR týkajúcich sa KP 2020+:

- Bratislavská deklarácia – prijatá na Európskom samite regiónov a miest (2016)
- Spoločná pozícia českej a slovenskej národnej delegácie k budúcnosti KP (2016)
- Zjednodušenie EŠIF z pohľadu miestnych a regionálnych orgánov (2016)
- Budúcnosť politiky súdržnosti po roku 2020 (2017)
- Zlepšenie riadenia európskeho semestra: kódex správania pre zapojenie miestnych a regionálnych orgánov (2017)
- Uznesenie k bielej knihe Európskej komisie o budúcnosti Európy – Úvahy a scenáre pre štáty EÚ-27 k vývoju do roku 2025 (2017)
- Projekty „ľudia ľuďom“ a malé projekty v programoch cezhraničnej spolupráce (2017)
- Vykonávanie makroregionálnych stratégií (2017)
- Integrované územné investície – výzva pre politiku súdržnosti EÚ po roku 2020 (2018)
- Uznesenie o zmene nariadenia o spoločných ustanoveniach pre EŠIF na podporu štrukturálnych reforiem (2018)
- Pristúpenie BSK k iniciatíve „Cohesion Alliance“ (2018) atď.

5.3.2. Priority BSK pre kohéznú politiku po roku 2020

BSK vyvíja aktívny lobing smerom k inštitúciám EÚ s cieľom ovplyvniť fungovanie nástrojov kohéznej politiky EÚ tak, aby aj subjekty z bratislavského regiónu mohli byť oprávnenými na čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ aj po roku 2020 do oblastí, ktoré sú z pohľadu BSK prioritné.

BSK čelí viacerým **štrukturálnym problémom charakteristickým pre metropolitný región ako doprava, životné prostredie a sociálna inklúzia**, ktorých riešenie si vyžaduje externé zdroje financovania. Rovnako predmetom podpory zo strany EÚ by mala byť **oblasť výskumu a inovácií a podpory ľudských zdrojov**, ktoré predstavujú oblasti s **vysokou pridanou hodnotou** pre hospodársky rast a tvorbu pracovných miest, z čoho profitujú aj ostatné regióny

SR („spill-over“ efekt). Cieľom BSK bude presadiť oprávnenosť čerpať EŠIF do týchto oblastí po roku 2020.

- Najdôležitejšie štrukturálne problémy metropolitnej oblasti:
 1. doprava
 2. sociálna inklúzia
 3. životné prostredie
- Oblasti s vysokým potenciálom a pridanou hodnotou pre BSK:
 1. veda a výskum
 2. ľudský kapitál

Meranie vyspelosti regiónov nad rámec HDP („beyond GDP“)

BSK patrí medzi najaktívnejších kritikov spôsobu merania vyspelosti regiónov EÚ na základe jediného indikátora, ktorým je v súčasnosti HDP na obyv./PKS. Podľa výsledkov Eurostatu zverejnených v marci 2017 bol BSK klasifikovaný ako **5. najrozvinutejší región EÚ** (HDP na úrovni 188 % priemeru EÚ). Pred BSK sa umiestnili len Vnútný Londýn – Západ, Luxembursko, Hamburg a Región Brusel – hlavné mesto. BSK dlhodobo kritizuje tento systém založený výhradne na HDP, pretože **nedokáže reflektovať reálnu úroveň sociálneho pokroku a kvality života v regiónoch** (v oblastiach ako kvalita životného prostredia, sociálne vylúčenie a pod.). BSK preto aktívne lobuje predovšetkým smerom k EK s cieľom revidovať prístup definujúceho medziregionálne disparity EÚ, čo priamo súvisí aj s alokáciou EŠIF.

Regional GDP per capita in the EU in 2015
(in PPS, EU28 = 100)

The highest:			The lowest:		
1	Inner London - West (UK)*	580	1	Severozapaden (BG)	29
2	Luxembourg (LU)*	264	2	Mayotte (FR)	32
3	Hamburg (DE)	206	3	Severen tsentralen (BG)	33
4	Bruxelles-Cap. / Brussel Hfdst. (BE)*	205	-	Yuzhen tsentralen (BG)	33
5	Bratislavský kraj (SK)*	188	5	Nord-Est (RO)	34
6	Praha (CZ)*	178	6	Severoiztochen (BG)	39
-	Oberbayern (DE)	178	-	Yugoiztochen (BG)	39
8	Île de France (FR)*	176	8	Sud-Vest Oltenia (RO)	40
9	Inner London - East (UK)	175	9	Észak-Alföld (HU)	43
10	Stockholm (SE)*	174	10	Dél-Dunántúl (HU)	45
11	Noord-Holland (NL)*	164	-	Észak-Magyarország (HU)	45
12	Darmstadt (DE)	163	12	Lubelskie (PL)	47
-	Hovedstaden (DK)*	163	-	Sud-Muntenia (RO)	47
14	Stuttgart (DE)	162	14	Anatoliki Makedonia, Thraki (EL)	48
15	Bremen (DE)	159	-	Dél-Alföld (HU)	48
16	North Eastern Scotland (UK)	155	-	Ipeiros (EL)	48
-	Wien (AT)*	155	-	Podkarpackie (PL)	48
18	Utrecht (NL)	150	18	Warmińsko-Mazurskie (PL)	49
-	Berkshire, Buckinghamshire & Oxfordshire (UK)	150	-	Podlaskie (PL)	49
-	Salzburg (AT)	150	20	Świętokrzyskie (PL)	50
			-	Dytiki Ellada (EL)	50
			-	Nord-Vest (RO)	50

* Capital region

zdroj: Eurostat

BSK sa preto dlhodobo usiluje o hľadanie alternatívnych prístupov. Počas Európskeho samitu regiónov a miest BSK naštartoval spoluprácu so „**Social Progress Imperative**“ a stal sa jedným z pilotných regiónov skúmajúcich využitie tzv. „**Social Progrex Index**“ na svojom území. SPI je založený na komplexnej metodike a výbere indikátorov merajúcich sociálny progres v regiónoch EÚ. V súčasnosti sa EK venuje skúmaniu využiteľnosti SPI v rámci legislatívnych návrhov týkajúcich sa KP 2020+ (SPI ako alternatívny prístup merania rozvinutosti regiónov, ale aj ako nástroj pre strategické plánovanie, prioritizáciu či meranie dopadov politík EÚ). BSK v spolupráci s partnermi pracuje na podpore pozície SPI v rámci diskusií o KP 2020+ (stanoviská a rezolúcie EP, EVR, pozičné dokumenty atď.).

11 cieľov BSK pre KP 2020+

1. Silné postavenie kohéznej politiky vo viacročnom finančnom rámci EÚ po roku 2020
2. Politika súdržnosti pre všetky regióny EÚ (bez ohľadu na ekonomickú klasifikáciu)
3. Granty ako hlavný nástroj financovania (vhodne dopĺňané finančnými nástrojmi)
4. Zapojenie regiónov do európskeho semestra a posilnenie jeho územného rozmeru
5. Posilnenie európskej územnej spolupráce s dôrazom na cezhraničnú spoluprácu
6. Limitovaný počet priorít definovaných v partnerstve s regiónmi
7. Posilnenie princípov partnerstva a viacúrovňového riadenia v rámci KP
8. Posilnenie postavenia integrovaných územných nástrojov kohéznej politiky
9. Radikálne zjednodušenie KP („simplification“)
10. Lepšia komunikácia prínosov KP smerom k občanom
11. Meranie vyspelosti regiónov nad rámec HDP („beyond GDP“)